

VANALINNA HARIDUSKOLLEEGIUM

TEATAJA

VHK 30

NOPPEID EELMISE SAJANDI TEATAJATEST

TEATAJA NR 50, 26. JAANUAR 1998

TEATAJAL ON JUUBEL - 50!

50 numbrit pole küll ajakirjandusliku üllitise puhul teab mis väärikas hulk, aga vaatamata sellele lubab "Teataja" ennast õnnitleda ja kõike paremat (eeskätt tegijaid ja lugejaid) soorvida!

TEATAJA NR 114, 13. DETSEMBER 1999

ARMASTUSE MÕTE

Võib-olla võiks veel paljugi öelda seletamaks, mis asi see armastus siis on; kuid on täiesti ilmne, et tõeline armastus nõuab eneseunustamist. Kuna on suur hulk inimesi, kes kasutavad sõna armastus ja pretendeerivad selle tähenduse mõistmisele, kuid kes samal ajal ei mõista selle tõelist mõtet või on isegi vaevalt võimelised armastama, siis võib välja pakkuda sellise testi: **kas te suudate tõepoolest iseennast unustada?** Eluturul pakutakse meile palju tehinguid, mida mõnikord armastuseks nimetatakse, kuid need on kõik valenimed. Mõnikord nimetame sõnaga armastus oma isiklike vajaduste rahuldamist. Muide, me võime isegi midagi teiste jaoks teha, tundmata seejuures tõelist armastust. Omalaadseks lakmuspaberiks armastusele saab alati vastus enese unustamise küsimusele.

Kas me tõepoolest suudame seada oma tähelepanu fookusesse teiste inimeste õnne või tunnete täiuse? Kas võime enestelt, tõepoolest enestelt alati küsida mitte seda, mida teised meie jaoks teha võiksid, vaid ainult: mida meie saame nende heaks teha? Kui me tõepoolest armastada tahame, siis peame need küsimused endale esitama. Ei tohi unustada, et me oleme võimelised

teisi inimesi ära kasutama omaenese edu, oma sügavate ja pakitsevate inimlike vajaduste nimel ja sealjuures võime ekslikult oletada, et see ongi tõeline armastus. Noormees võib tütarlapsel armastust avaldades sageli eksida, pidades tõeliseks armastuseks omaenese egoistlike vajaduste rahuldamist. Neiu, nähes, et tema üksindust täidab selle noore inimese selts, satub ka kergesti eksitusse, pidades kogetavat emotsionaalset rahuldust armastuseks. Samamoodi ei märka kõigi jõududega oma lapse eduks kaasa aidata püüdvad isa ja ema, et selle taga seisab nende endi teostamata jäänud isiklik edusoo ja nad veenavad endid kergesti selles, et on tõeliselt armastavad vanemad. Otsustavaks jääb nagu alati küsimus eneseunustamisest. Kas see noormees või see neiu, need ema ja isa unustavad iseendid, oma mugavused ja ebamugavused, oma emotsionaalse rahulduse ja otsivad ainult oma armastatute õnne ja elutäiust? Need pole kaugeltki teoreetilised küsimused. Asi on selles, et enamuse jaoks meist on meie isiklikud vajadused liiga (aistitavad) tajutavad ja liiga reaalsed, sest raske on seemnel maha kukkuda ja iseenda jaoks surra – kuid sellela ei saa ta elada armastuse elu.

John Powelli raamatust „Miks armastus mind kohutab?“ tõlkinud
Lembit Peterson

SELLE NÄDALA
SÜNNIPÄEVALAPSED:

EVELY LAURITS 30.01

KÜLLIKI TÖNISSON 3.02

TIINA JÄRVET 5.02

SELLES NUMBRIS

Vanematekogu 25.01.2017	2
Muusikakool.....	2
Õnnitlused.....	2
Kaminamuusika kuulutus	2
Kaminamuusika kroonika	3

VANEMATEKOGU 25. 01. 17

1. EHS-e andmed. Õpilaste arvu järgi EHS-es eraldab riik ja KOV õppeasutustele raha. Seetõttu on oluline, et oleks kontroll andmete novembri alguse seisuga kohta, sellest sõltub järgmise aasta eelarve suurus.

2. Lepingute sõlmimine. 10. klass juunis; 1. klass + Keeltekeskus + huviharidus juunis.

Ülejäänud Keeltekeskus veebiliidese kaudu nagu eelmisel aastal. Huvikooli lepingute sõlmimine vajab täpsustamist. Eelmise aasta kogeumused läbi Stuudiumi sõlmimisest on head. Veel vajab täpsustamist väljast lastele mõeldud võimalused.

3. Kalendrisündmused. Tuuleviilul on Moskvas 30. jaanuarist kuni 2. veebruarini.

Täpsustused Laulufestivali ajad.

Juubelipidu toimub 10. juunil; MK lõpuaktus 3. juunil.

Täpsustati Vabariigi aastapäeva aktuse läbiviijad ja sõnavõtjad.

4. Arutati vastuvõttu gümnaasiumisse ja 1. klassi.

5. Arengukava. Täpsustamisel on praegune seisund ning taotletav. Osakonna juhatajad täiendavad tabelit.

6. Koorilaulu hinne. Tehti ettepanek, et koorilaulu hinne oleks hindeline. Ettepanek peab olema kooskõlas VHK hindamisjuhendiga.

MUUSIKAKOOL

♦ 31. jaanuarist 2. veebruarini on ansambel Tuuleviilul Moskvas

♦ 2. veebruaril kell 17.00 Muusikamajas muusikakooli õpilaste kontsert

♦ 3. veebruaril kell 17.30 Muusikamajas õp Karin Susi õpilaste kontsert

♦ 4. veebruaril kell 13.00 Muusikamajas õp Anneli Tanksimäe õpilaste kontsert

ÕNNITLUSED

♦ Laupäeval, 21. jaanuaril andis Eesti Kooriühing Estonia kontserdisaalis välja koori- ja puhkpillimuusika aastapreemiad.

Aasta koorihelilooja 2016 on **Rasmus Puur**, kes on tänavuse noorte laulu- ja tantsupeo „Mina jään“ ideekavandi autor. Peol kõlab ka tema loodud muusika. Kooriühingu koostööpreemia 2016 sai Ene Salumäe, kelle pühendumusega tehtud töö nii kontserdi ettevalmistamisel kui interpreedina osaledes aitas kuulajateni tuua kontserdi „Roman Toi 100“.

Haridusministri tänukirja pälvis **Jana Perens**, kultuuriministri

tänukirjad **Kadri Hunt**, **Ave Sopp** ja **Karin Veissmann**.

Palju õnne!

♦ 26. jaanuaril toimunud Eesti Muusikaauhinnad 2017 galal jagati muusika-aasta suurimaid tunnustusi. Aasta klassikaalbumi tiitli sai Arvo Pärdi „The Deer's Cry“, esitajaks Vox Clamantis (dirigent Jaan-Eik Tulve). Ansambli Vox Clamantis ridades laulavad ka VHK töötajad, vilistlased ja lapsevanemad. Palju õnne kõigile!

KAMINAMUUSIKA
4. veebruaril 2017 kell 17:00
VANALINNA MUUSIKAMAJAS

KONTSERT ILMVÕIMATUD KÕNELUSED

Esitusele tulevad kaks Bachi triosonaati, mis on seatud orelile ja klavessiinile ning itaalia kirjaniku Edoardo Sanguineti vestlus Sokratesega.

Esinevad:

Marju Riisikamp
Reinut Tepp
Tarmo Song

Kontsert toimub VHK, Kultuurkapitali ja Miikaeli Ühenduse toetusel

Vaba annetus

KAMINAMUUSIKA 21. JAANUARIL

21. jaanuari õhtupoolikul süüdati Muusikamaja kaminas tuli ja oodati taas muusikahuvilisi. Seekord oli kavas “Kammermuusika duole: Beethoven ja Britten”.

Andekad noored muusikud, **Kerstin Kullerkupp** viiulil ja **Kristjan Veermäe** klaveril, esitasid muusikaajaloo kahe suurkaju Beethoveni ning Britteni kammermuusikat.

Oma kontserdi tutvustuses märkisid esinejad:

Detailide ja kujundite rohkus on neis teostes ühendavaks jooneks, kus tähelepanelik kuulajagi selle muusika peensused üles leiab. Just see peensus ja variatiivsus, mida antud lugudes palju esineb köitiski meid seda muusikat mängima. Ei saa mainimata jätta ka meie vaimustust nende heliloojate helikeelest, mis neis teostes tuntuvalt avaldub.

Kontserdil rääkisid nad teostest ka veidi lähemalt.

L. VAN BEETHOVENI SONAAT KLAVERILE JA VIIULILE OP. 30 NR 1 A-DUUR

1802. aasta suvel lahkus Beethoven oma ihuarsti soovitusel lärmakast linnast vaiksesse külakesse Doonau kaldal, Heiligenstadti. Kolm aastat varem oli Beethovenit hakanud häirima surisev heli kõrvus.

Pärast mitu kuud süveneva kuulmishäirega maadlemist kirjutas Beethoven kuulsaima kirja, mis muusikute sulest tulnud: Heiligenstadti testamendi. See on kiri Beethoveni vendade Carlile ja Johannile, mis jäi saatmata ja avastati alles pärast Beethoveni surma.

Teie, mehed mõtlete, et ma olen õelutsev, kangekaelne või inimvaenulik. Kuivõrd ülekohtused te olete, te ei tea neid põhjusi, mis neid muljeid loovad. Lapsepõlvest saadik on mu vägi ja süda lahketest tundmustest, nagu hea tahe, võõrandunud. Sellegipoolest olin aldis pürgima suurte tegude poole, kuid viimased kuus aastat olen olnud lootusetu juhtum – ärritatud mõttetutest arstidest, petetud paranemise ootusest, viimaks sunnitud tunnistama, et mu haigus on kestev. Ma olen sündinud tulihingelisena ja elava temperamendiga. Tundlikuna ühiskonnas toimuvate muutuste suhtes olin ma sunnitud end isoleerima, elama üksinduses. Aeg-ajalt üritasin seda kõike unustada. Kuivõrd karmilt olin ma tõrjutud oma halva kuulmise pärast ja seejuures oli mul võimatu öelda inimestele “räägi kõvemini, karju, sest ma olen kurt”. [...] Milline alandus on see, kui keegi minu kõrval kuulis flööti mängimas ja mina ei kuulnud midagi või kui keegi kuulis karjust laulmas ja mina jällegi ei kuulnud midagi. Sellised juhtumised viisid mind meeletehni, natukene veel ja ma oleks oma elule lõpu teinud – ainult kunst hoidis mind tagasi.

Olgugi, et antud testament on dramaatilise sisuga, leidis Beethoven motivatsiooni, et halveneva kuulmise juures edasi teutseda. Järgneva nelja aasta jooksul komponeeris ta oma 2.–5. sümfoonia, 12 klaverisonaati, 4. klaverikontserdi, kolmikontserdi viiulile, tšellole ja klaverile, palju laule ning kammermuusikat, kaasaarvatud kolm sonaati klaverile ja viiulile op. 30.

Op. 30 sonaadid klaverile ja viiulile lõpetas Beethoven oktoobrikuus, olles Heiligenstadist Viini tagasi pöördunud. A-duur sonaat on eriline selle poolest, et meloodia ning saatehääled on kohati täiesti läbipõimunud, neid pole üldse lihtne esitada. Tundub, et vahel maalib ta eriilmelisi helimaastikke, selle asemel, et lihtsalt luua meloodiat saatega.

BENJAMIN BRITTENI SÜIT VIIULILE JA KLAVERILE OP. 6
Süidi viiulile ja klaverile kirjutas Britten aastatel 1934–35. teos valmis tal 21-aastaselt. Otsides süidi kohta infot, avastas põneva kirjavahetuse Britteni ja tuntud Ungari päritolu viiuldaja Joseph Szigeti vahel, kus arutatakse just süidi esitust

ja sündimislugu.

Ma kuulsin härra Steinilt, et mängite järgmisel hooajal minu süiti viiulile ja kalverile. Olen väga liigutaud, et mulle sellist au osutate. Kahetsväärset pole ma aga sel ajal Ameerikas, kui teost mängite. Ehk õnnestub mul mõnd teie esitust Euroopas kuulda.

Mul on erilisel hea meel, et just teie seda lugu mängite.

Ma kirjutasin selle päris noorelt. Tunnen selle teose osas küllaltki suurt kiindumust ja arvan, et see on – olles enda suhtes mitte liiga pretensioonikas – täiesti arvestatav teos. Neli nooti tiitellehel, mida peaks lugema helistikuväliselt (tähtis on muster, mille helid moodustavad, mitte täpsed intervallid) on teose aluseks. Neil neljal helil pole erilist tähtsust aga selline algmaterjal pakkus mulle tol hetkel distsipliini, mida ma siis vajasin ja otsisin.

Muide, ma pole kunagi viiulit mänginud; viiulile pisut lähemale töid mind põgusad vioolatunnid, mida kooliajal sain.

Paraku on minu mõtlemine juba kord selline, mis iseenda lõbustamiseks selliseid keeleväänajaid välja mõtleb – nagu te “Perpetuum mobile” kohta kirjeldasite.

Süidil on neli väga kontrastset osa. Terve süidi kõigi osade aluseks on neljaheliline motiiv E F H C, mis teoses erinevates vormides esineb.

“Marss” on pisut närviline oma kandiliste kujundite, punkteeritud rütmide ja aktsentidega, mis asetsevad eba-harilikult rütmi lühemal ja rõhutul osal.

Perpetuum mobile ehk igiliikur on masin, mis liigub nii kindlameelselt, et seda ei peata mitte miski. Just selle tõttu ongi selle osa iseloom veidi kõhedust tekitav. Mõtlemiseks ei jää aega, ainult tegutsemiseks.

Sziget kirjutas Britteni sõbrale Erwin Steinile:

Tervita minu poolt Brittenit ja ütle talle, et mängin järgmisel hooajal tema süiti op. 6 praktiliselt igal pool (mängin tema süiti ka Carnegie Hallis veebruaris 1949). Ma loodan ja palvetan, et mind südamerabandus või midagi taolist ei tabaks hetkel, kui end sellest kuratlikust kohast “Perpetuum mobile’s” läbi pureda püüan. Viiuldaja saaks seda kohta võrrelda raskeima sõnalise keeleväänajaga. Nii-suguse keeleväänajaga pole ma varem kokku puutunud.

“Hällilaul” on selle süidi kõige brittenlikum osa. Siin peegeldub kaks helilooja isiksusele iseloomulikku ning samaaegselt esinevat joont: süütu lapselikkus ja surm-tõsidus. Tekibki küsimus, kas hällilaulu lauldakse lapsele enne magamaminekut või on see hoopis hüvastijätulaul elule.

Viimane osa “Valss” on paroodiline tsirkus, kus on kokku kõlama pandud nii prantsuse kui viini valsile iseloomulikke jooni, saavutatades lõpptulemusena korraliku groteski. Muusikamaja “muusikasõprade klubi” kummardus ja tänu muusikutele ning sarja kunstilisele juhile **Marju Riisikampile!**

